

ภัทษุณฺโณและผู้ให้

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์เช้า วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๑

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันนี้เป็นวันพระของพระ ภัทษุณฺโณเป็นผู้ขอ เวลาออกบิณฑบาต เห็นไหม ภัทษุณฺโณเป็นผู้ขอ เวลาบวชเป็นพระมาแล้ว พระพุทธเจ้าให้ดำรงชีวิตด้วยภิกขาจารใจ ด้วยปลื้มของตัวเอง เห็นไหม

ภัทษุณฺโณเป็นผู้ขอ ขอนิวัตถุ ขอนิปัจจย ๔ เห็นไหม ขอนิปัจจย ๔ ก็ขอโดยที่ว่ามันเป็นธรรมชาติ ขอโดยที่มันเป็นสิ่งที่มีอาศัยอยู่เฉยๆ ไซ้ไหม? ไม่ใช่ว่าจะจงจำเป็นต้องขอ มันถึงจะไม่เหมือนกับสิ่งที่โลกเขาทำกัน โลกเขาทำกันมันเป็นของประจำ ใ้ฉันนี่เราเป็นไปแล้วแต่ว่าสนาแล้วแต่เวรแต่กรรม บิณฑบาตไปแล้วแต่เวรแล้วแต่กรรม

ภัทษุณฺโณเป็นผู้ขอ ขอนิภิกขาจาร ในอาหารมา แต่ในมุกกลับนะ เวลาทำไปแม้แต่พระพุทธเจ้าก็โดนติโดนเดียนเหมือนกัน พระพุทธเจ้าสมัยพุทธกาลมีในพระไตรปิฎก ทำไมภัทษุณฺโณไม่ทำนาเอง? ทำไมภัทษุณฺโณไม่ไถไม่หว่านแล้วหากินเอง? ทำไมต้องมาขอเขา?

นี่โลก ความหยาบของโลกมองกันแค่นั้นไง มองว่าเป็นผู้ที่ว่าเป็นผู้เอาเปรียบสังคม ว่าภัทษุณฺโณเป็นผู้เอาเปรียบสังคม เอาเปรียบเขา มีความสะดวกสบายกว่าเขา แต่ไม่ได้มองในมุกกลับใจ ในมุกกลับ เห็นไหม ภัทษุณฺโณเป็นผู้เบียดเบียนสังคมหรือ? ถ้าภัทษุณฺโณเบียดเบียนสังคม ทำไมเวลาขอเขา มาขอเป็นวัตถุมา มองเห็นๆ อยู่ แต่เวลาให้ให้เป็นบุญให้เป็นกุศล?

แม้แต่พระอินทร์นะ พระกัศสปะเข้ามานสมาบัติอยู่ ออกจากสมาบัติ เห็นไหม แล้วนิสัยของพระกัศสปะจะโปรดแต่คนยากคนจน ก็ออกไปหาไป ออกไปข้างทอหูก พระอินทร์ปลอมเป็นคนยากคนจนมา แต่คนรวยขนาดไหนปลอมมา พระอินทร์ปลอมมา เวลาอาหารใส่บาตรมา มันไม่ใช่คนจน ก็กำหนดจิตดูเลย นี่เป็นพระอินทร์

“มหาบพิตร! มหาบพิตรอย่าชี้โก่งสิ มหาบพิตรอย่าชี้โก่ง เพราะว่าอันนี้เพื่อจะไปโปรดสัตว์ โปรดคนยากคนจน”

เพราะ! เพราะว่าธรรมดาทั่วไ้ คนยากคนจนโอกาสจะน้อย เห็นใหม่ โปรดคนยากคนจนก่อน คนทุกข์เจ้ญใจ พวกนี้พวกทุกข์ข้างนอกทุกข์ข้างใน โปรดพวกนี้ไป แต่เขาไม่รู้เนื้อรู้ตัวเลย

พระอินทร์อยู่ถึงบนสวรรค์ เห็นใหม่ อุตสาหั้ณะ ต้องการแสวงหาอันนี้ ลงมาใส่บาตรเพื่อจะเอาบุญกุศลนะ เวลาให้ เห็นใหม่ เวลาไปบิณฑบาตได้มา ผู้ขอได้ข้าวได้อาหารเครื่องดำรงชีวิตดำรงชีวิตมา ชีวิตอันนี้ชีวิตแบบอย่าง เห็นใหม่ ที่ว่าอยู่แบบภิกขาจาร ชีวิตอยู่แบบธรรมชาติเิง อยู่แบบไม่ต้อง...

ของเราเป็นห่วงกันว่าชีวิตเรานี้เป็นทุกข์เป็นยาก ชีวิตเรานี้ต้องหาที่พึ่งให้ชีวิตนี้มั่นคงงัยการหาความมั่นคง มั่นกลับไม่มีความมั่นคง เห็นใหม่ ชีวิตนี้อยู่แบบสวะลอยน้ำ แบบไม่มีจุดหมายปลายทาง แบบว่ามีก็เ็นไป ไม่มีก็แล้วแต่ไป

ภิกษุเป็นผู้ขอ ขอแต่ความเป็นไป เพราะส่วนเกินของสังคัมมันมีมากอยู่แล้ว เพียงแต่เราใช้กันไม่เป็น พระพุทธเจ้าถึงวางหลักเกณฑ์ไว้ ให้ภิกษุบิณฑบาตตอนเช้าเิง เป็นผู้ขอ ขอสิ่งนั้นออกมา

แต่่มกลับกัน เราไปมองแต่สิ่งนั้น เราไม่มองถึงว่าสิ่งที่ทำใจผู้ขอแล้วสละออกจากใจ แม้แต่พระอินทร์เป็นคนฉลาด เห็นใหม่ เขาฉลาดมาก เขาลงมาเลย ลงมาจากสวรรค์ ลงมาใส่บาตรพระกัสสปะ เพื่อ! เพื่อเอาบุญกุศลอันนั้น

เพราะเอาบุญกุศลอันนั้น สละสิ่งนั้นไป ได้สิ่งตอบแทนมาคือบุญกุศลที่ว่าเป็นแสงสว่างแสงสว่างที่จะเข้าไปแข่งกับโลกในสวรรค์อยู่ ในสวรรค์ก็ยังมีกิเลสอยู่ แข่งกับที่ว่าบริษัทบริวารที่เป็นเทวดาอยู่ด้วยกัน แต่แสงสว่างๆ กว่ามากเลย เพราะทรัพย์สมบัติบุญของเขามากกว่าพระอินทร์ แต่พระอินทร์ได้สะสมบุญมาเป็นพระอินทร์ก่อน ก็ได้ปกครองเขา แต่คนที่ปกครองศักดิ์น้อยกว่า เห็นใหม่ ศักดิ์น้อยกว่าก็มาเติมบุญกุศลอันนี้เพื่อจะให้มีศักดิ์มีศรีเพราะการทำบุญนั้นได้บุญมากกับเพื่อปฏิบัติหาเิง

“ปฏิบัติหา” ผู้ที่ว่าไม่หวังสิ่งใดตอบแทน เห็นใหม่ อยู่แบบชีวิตแบบที่ว่าไม่มั่นคงนั้นแหละ แต่่มกลับเป็นความมั่นคงเพราะ! เพราะไม่ยึดติดสิ่งใดเลย

เราต้องการความมั่นคงในชีวิตเรถึงแสวงหามา สะสมมา การสะสมมามันก็เป็นเรื่องความทุกข์ เป็นความพะรุงพะรังไปตลอด

บุญกุศลถึงว่าเราจะมีความมั่นคงไม่มีความมั่นคง ชีวิตของเราสืบไป เราแสวงหาไป มันมีการขึ้นมีการลงเป็นธรรมดาของชีวิต บุญกุศลสืบทอดอันนี้ไป แม้แต่สมบัติที่เราหามา เราหามาเพื่อความมั่นคงของชีวิต แต่เราลืมมองไปเลยว่าชีวิตการสืบทอด

ชีวิตนี้คืออะไร?

ชีวิตนี้คือไออุ่น คือพลังงานที่สืบทอด ชีวิตไออุ่นนี้อยู่บนอายุไฉน อายุขัยเรายังมีอยู่ สมบัติที่เราหามามันก็อยู่กับเราได้ สมบัติหามาถึงว่าเป็นของเรา ชีวิตเราจะมั่นคงเพราะเอาสิ่งนั้นมาเป็นเครื่องอยู่อาศัย

แต่ชีวิตจะมั่นคงไม่มั่นคงอยู่ตรงนี้ต่างหากละ อยู่ตรงชีวิตนี้สืบทอดบนไออุ่น สืบทอดอยู่บนบุญกุศลไฉน ถ้าสืบทอดอยู่บนบุญกุศล คนร่อยกว่าปีแล้วก็ยังแข็งแรงอยู่ ชีวิตเขายังมีคุณค่า เห็นไหม คนอายุ ๕๐-๖๐ ไม่แข็งแรงแล้ว เห็นไหม ไม่แข็งแรงนอนเป็นอัมพฤกษ์อัมพาตไป ชีวิตอยู่ก็อยู่ไปเฉยๆ ชีวิตมั่นคงไหม? มันอยู่ที่ว่าหัวใจด้วย หัวใจมั่นคง หัวใจมีบุญกุศลสืบทอดไป ปัจจัย ๔ เครื่องอยู่อาศัยมันเป็นเรื่องหมุนเฉยๆ เครื่องอยู่อาศัย อันนั้นเครื่องอยู่อาศัยของกาย กายต้องอาศัยปัจจัย ๔ เป็นเครื่องอยู่อาศัย แต่หัวใจเอาอะไรเป็นเครื่องอยู่อาศัย?

ถ้าความมั่นคง ถ้าชีวิตนี้หัวใจมีเครื่องอยู่อาศัย ไอ้สิ่งที่อาศัยภายนอกมันก็สืบทอดไปๆ หัวใจนี้เป็นผู้ที่แสวงหา มาจะคิดก่อน ความดำริก่อน ความคิดก่อน มันจะเบียดเบียนตนก่อน ถ้ามองความคิดเป็นบุญกุศล ความคิด เห็นไหม เป็นผู้ที่ฉลาดหาบุญกุศลสืบทอดชีวิตของตัวเอง มันจะมองมาคิดความริเริ่มออกไป ความสละบุญกุศล ความสละทาน สละออกไปแบบพระอินทร์นะ มีความฉลาด ลงมาจากสวรรค์นะ เพื่อจะมาสืบทอดตรงนี้

มนุษย์นี้สำคัญมาก เพราะมนุษย์นี้มีหัวใจกับมีร่างกาย มนุษย์นี้มีสุขและมีทุกข์อยู่ในภพของมนุษย์ไฉน ศาสนานี้ถึงวางอยู่บนที่ว่าพระพุทธเจ้าตรัสรู้ พระพุทธเจ้าทุกพระองค์ต้องมาตรัสรู้มาบรรลุนิพพานในภพของมนุษย์นี้ เพราะมนุษย์นี้เป็นภพกลาง ถ้าอยู่บนสวรรค์นั้นก็ไปเสวยบุญกุศลอยู่บนสวรรค์นั้น แต่เวลาหมดบุญกุศลไป มันก็ต้องไปตามบุญกุศลที่จับเคลื่อนไป

แต่ขณะที่มีอยู่ ขณะที่ทำมามันเป็นผล เป็นผลที่ว่าอยู่เสวยผลไป ผลหมดก็ต้องไปเสวยกรรมเก่า กรรมที่ว่าสร้างสมมา กรรมอันไหนที่มันจะสืบทอดไปๆ ชีวิตนี้ก็ไม่แน่นอน แม้อยู่บนสวรรค์อยู่บนพรหมก็ไม่มีสิ่งใดที่เป็นความมั่นคง ความมั่นคงไม่มี

ความมั่นคงไม่มีแต่เขาเสวยบุญอยู่ เขายังมีความฉลาดอยู่ ใ้อูเรานี้อยู่ในปัจจุบันธรรมใจ อยู่ในปัจจุบันที่เป็นมนุษย์ แต่ความเคลิบเคลิ้มความหลงไหลของเราไป ความเคลิบเคลิ้มความหลงไหลของใจ ใจมันถึงว่าชีวิตนี้ยังอีกยาวนานไป

ชีวิตยังอีกยาวนาน ชีวิตยังอีกเมื่อไหร่ก็ได้ ความที่ว่่านอนใจอยู่อันนี้ ใ้อูชีวิตนี้มันจะสั้นเข้าๆ แต่ถ้าไม่นอนใจยิ่งชวนชวยเข้าไปเท่าไหร่ละ ยิ่งชวนชวยมันก็สืบท่ออันนี้ออกไป เห็นไหม สืบท่อออกไป

ชีวิตเราอยู่ในสิ่งที่ว่าพระอินทร์เขาลงมาแสวงหาในภพนี้ แต่เราอยู่ในภพนี้เพราะเรามีกายกับใจ เราไปห่วงกันเรื่องของกาย นี้ความมั่นคงของกายกับความมั่นคงของใจ เห็นไหม ความมั่นคงของกายคือว่ามีบริวาร ๘ เท่านั้น ไม่มีอะไรเลยที่เป็นสมบัติของตน

ภิกษุเป็นผู้ขอ แต่เข้าขึ้นมาทีสะพายบาตรออกไปเป็นภิกขาจาร เห็นไหม ชีวิตนี้มั่นคงไหม? ยิ่งรุกคืบเข้าไปในป่านะ วันนี้จะฉันทะไรยังไม่รู้เลย จะได้ฉันทหรือไม่ได้ฉันท เพราะไปนอนที่บ้านคนจะมีไม่มียังต้องแสวงหาไป ถ้าไปอย่างนั้น

เพราะว่าการอดหรือการอิมแต่ละวันๆ มันไม่สำคัญ เพราะว่าความทุกข์ของใจมันบีบคั้นมันมากกว่า เวลามันทุกข์ใจนะ เวลาทุกข์หัวใจ เรามีกับข้าวมีอาหารที่ไว้ตรงหน้า เราไม่อยากจะเข้าไปปากเลย เพราะใจมันตรอมตรม แต่ถ้าใจมันมีความสุขขึ้นมา อาหารมันก็ยิ่งบำรุงบำเรอร่างกายเข้าไปได้ แต่ถ้าวันไหนหัวใจมันบีบคั้นขึ้นมา อาหารเราก็ยังกินไม่ลงเลย ความกินไม่ลงอันนั้นทุกข์ของใจมันบีบคั้น

ทีนี้ภิกษุเป็นผู้ขอ สิ่งที่จะขอมาคาดำรงชีวิตอันนั้นยังไม่มีเลย ยังไม่รู้ว่าเอาที่ไหน แต่ไปประสาที่ว่าภิกขาจารไป อาศัยว่าศาสนาใจ ประเพณีวัฒนธรรมนี้วางไว้แล้วใช่ไหม? ชีวิตไม่มั่นคงกลับเป็นมั่นคงเพราะหัวใจ บุญกุศลที่มีอยู่ในใจนั้น เพราะการบวชเป็นพระเป็นสงฆ์นี้ การบวชมาเป็นนักบวชนี้เป็นผู้ที่จะออกสู้กับกิเลส

เราในศาสนาพุทธ พระพุทธเจ้าบอกว่า “ให้ถือรัตนตรัยเป็นที่พึ่ง” พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เห็นไหม พระธรรม พระสงฆ์ พระสงฆ์ธรรมนั้นก็ตรัสรู้ธรรมนั้น ก็เป็นพระอรหันต์สงฆ์ขึ้นมา แต่ที่ยังไม่รู้ก็ยังสืบท่อ ยังต้องพยายามศึกษาเข้าไป ศึกษาเข้าไปเพื่อจะให้ใจนั้นมั่นคงขึ้นมาใจ ใจนี้ไม่มั่นคง ใจนี้กลับกลอกได้นะ

เทศ...แล้วแต่เทศ แล้วแต่จะหาเอา เราเข้าไปเมื่อไหร่ก็ได้ การบวชเข้าไป แต่บวชเข้าไป แล้วคิดว่ามันเป็นความลำบาก เป็นการตัดตนใจ เป็นการตัดตน เห็นใหม่ เป็นการตัดกิเลส แต่ต้องอาศัยเทศน์บังคับ แล้วธรรมวินัยบังคับเข้าไปอีกชั้นหนึ่ง

แต่เราไม่ใช่ เราเป็นคฤหัสถ์ เราเป็นฝ่ายพลาธิการ เราอาศัยบุญอันนี้ บุญกุศลจากพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เห็นใหม่ เป็นรัตนตรัย เป็นที่พึ่ง แต่เป็นที่พึ่งนั้นก็ต้องแสวงหา ต้องเป็นปัจจัย ๔ เหมือนกัน

นี่พระพุทธเจ้าวางศาสนาไว้อย่างนี้ไง วางศาสนาไว้เป็นประเพณีของพระอริยเจ้า ประเพณี การออกบิณฑบาต เห็นใหม่ พุทธกิจ ๕ พระพุทธเจ้าบิณฑบาตจนวันตาย นี่เป็นผู้ขอ จนวันตาย เพราะว่าได้สืบทอด เป็นผู้ที่โปรดสัตว์

จากเดิมเป็นผู้ขอ แต่ออกไปแล้วเป็นผู้ให้ ผู้ให้บุญกุศลไป ยิ่งสละออกเท่าไร...ปฏิบัติหาก ถ้าเราไม่มีสิ่งตอบรับ เราจะไปทำบุญที่ไหน? สิ่งตอบรับคือภิกษุ ภิกษุ เห็นใหม่ ยิ่งถ้ามีทรัพย์สมบัติ หัวใจที่เป็นธรรมมากเท่าไร เราสละออกไปเท่าไร สิ่งที่ตอบสนองขึ้นมา สิ่งตอบสนอง นั้นเป็นปฏิบัติหาก

เรามีอยู่ ๓ ฝ่าย ฝ่ายหนึ่งของเรา ข้างละ ๓ ใจ คฤหัสถ์มีอยู่ ๓ ให้ให้ด้วยความตั้งใจให้ ขณะ ให้ ให้แล้ว ผู้รับ เห็นใหม่ รับด้วยความบริสุทธิ์ เริ่มต้นแล้วรับด้วยความบริสุทธิ์ รับมาแล้วอย่าง ด้วยความบริสุทธิ์ตั้งแต่ส่วนเริ่มแรก ส่วนกลางและส่วนปลาย ๓ ส่วน ความบริสุทธิ์ต่อความ บริสุทธิ์ตอบสนองกัน บุญกุศลนี้เกิดขึ้นมามาก บุญกุศลนี้จะให้ผลมากมาย ความให้ผลปฏิบัติหากนี้ ระหว่างผู้รับและผู้ให้บริสุทธิ์ผุดผ่องจะให้ผลมาก เห็นใหม่ นี่ถึงว่าเป็นการโปรดสัตว์ใน

ถ้าเราเจอภิกษุสงฆ์อย่างนั้น เห็นใหม่ การเห็นสมณะ เห็นผู้ที่สงบอยู่เป็นบุญกุศลอย่างมาก เป็นขณะเห็นเท่านั้นเอง เราเห็นครูบาอาจารย์ที่ว่าเราเชื่อมั่นอยู่ เราเห็นครูบาอาจารย์ที่สงบเสงี่ยม จากหัวใจภายในนะ ภายนอกก็เหมือนกัน

แต่ความเชื่อมั่นของเรา ความเชื่อของเราคืออริยทรัพย์ ศรัทธา หัวรถจักรมันลากไป ลาก ความเชื่อนี้ออกไป ความเชื่อนี้เข้าไปสัมผัสด้วย ความเชื่อนี้เหมือนเจตนา เหมือนเปิดประตูของเรา กว้างเท่าไร ประตูหัวใจเปิดมากเท่าไร ความเข้ามาจากนามธรรมอันนั้นจะได้มาก ๆ

ความเชื่อเป็นศรัทธา ศรัทธาเปิดเข้าไป เปิดออกๆ เปิดให้เข้ามา เปิดบุญกุศลนั้นเข้ามา นี้ได้เห็นสมณะ เห็นสมณะแล้วยังได้ทำบุญกุศลอีก ยังได้ใส่บาตรอีก เห็นใหม่ ใส่บาตรเพื่อดำรงชีวิต การใส่บาตรตกบาตรนั้นเป็นบุญกุศลแล้ว เป็นบุญกุศลเพราะรับแล้ว การกระทำเกิดขึ้น กิริยาเกิดขึ้น กิริยาของธรรมเกิดขึ้น ความอันนั้นรับออกไป

แต่ส่วนที่ออกไปแล้วนั้น เราให้แล้วไม่คิด ถ้าให้แล้วยังคิดต่อไปนั้นมันไม่บริสุทธิ์ เราก็คิดของเราตามประสากิเลสจะคิด ถ้าให้แล้วมันเป็นการหมุนเวียนออกไป เป็นการหมุนเวียนออกไป เป็นบุญกุศลอันมากเกิดขึ้นมา นั่นครูบาอาจารย์ได้ผล

เราไปเห็นอย่างนั้น เห็นสมณะด้วย ได้ใส่บาตรด้วย แล้วยังได้ฟังธรรมด้วย เป็นมงคลใน ๓๘ ประการ ในมงคล ๓๘ นะ มีอยู่ตั้งกี่ข้อ เห็นสมณะนี่ก็เป็นข้อหนึ่ง ได้ฟังธรรมก็ข้อหนึ่ง ธรรมสากจุมฺมา เอตมฺมงฺกลมฺมุตฺตมํ เห็นใหม่ ได้กี่ข้อ?

การดำรงชีวิตตรงนี้ออกไปมันจะเป็นสาระขึ้นมากับแก่นสารของชีวิต ถ้าชีวิตนี้ไม่ดำรงแก่นสารอันนี้เข้ามาเติมชีวิตนะ ชีวิตแล้วก็เกิดมาใช้บุญกุศลให้มันหมดไปนะ เกิดเป็นมนุษย์นี้เหมือนกับเกิดเป็นเทวดานะ เกิดเป็นเทวดานั้นก็ใช้บุญกุศลชาติหนึ่งหมดไปก็ต้องมาเกิดใหม่ เกิดเป็นมนุษย์ก็ชาติหนึ่งเหมือนกัน แต่เกิดเป็นมนุษย์นี้เป็นชาติที่ว่าได้พบพุทธศาสนา มีกายกับใจ มีสุขกับทุกข์ เห็นใหม่ ให้แบ่งแยกกัน ให้เป็นอิสรเสรีภาพที่ว่าจะเลือกสิ่งใดก็ได้

นี่ถ้าใจนี้เป็นบุญกุศลมันก็จะเลือกฝ่ายเหตุ ธรรมฝ่ายเหตุ ธรรมฝ่ายเหตุหมายถึงว่ามัจฉก-อริยสังขัง เห็นใหม่ อริยสัง ๔ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค มรรค ๘ มันอยู่ในอริยสังขังนี้ หัวใจของศาสนาอยู่ที่ตรงนี้ไง ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค มันพร้อมอยู่เป็นอริยสัง ขัดกันออกมาจากอริยสัง หัวใจนั้นก็มั่นคงขึ้นมา มันคงขึ้นมาเพราะหัวใจนั้นเป็นพระอริยเจ้าใจ

พระอริยเจ้าจะออกมาจากอริยสัง ขัดกันออกมาจากอริยสังขังนั้น คือว่าหมุนเวียนเข้าไปศึกษาอริยสังขังนั้น เป็นสุตมยปัญญา จินตมยปัญญา แล้วเป็นภาวนามยปัญญา รู้แจ้งเห็นจริง ไม่ใช่ความศรัทธา ความศรัทธาที่แรกเปิดอศัยก่อน เห็นใหม่ เปิดหัวใจเพื่อจะให้เคารพครูบาอาจารย์ ให้ความเชื่อนั้นมันเปิดเข้ามา พอเต็มหัวใจแล้ว หัวใจมันก็ตั้งมั่นขึ้นมาเป็นตัวเองที่จะสร้างสมยีนตัวเองได้

พอยืนตัวเองได้ ต้องทำงานขึ้นมา เข้าไปรู้ورىสัจ รู้จักทุกข์ เห็นทุกข์ รู้ว่าทุกข์นี้เกิดจากสมุทัยคือความยึดมั่นถือมั่น ความขัดข้องหมองใจของเรา นั้นเป็นสมุทัยทั้งหมด ดับด้วยมรรคเห็นใหม่ นิโรธเกิดขึ้นในورىสัจนั้น แล้วผลที่เกิดขึ้นมาจากอริยสัจนั้นไป คือความรู้ ความเห็นที่จับต้องที่จับเคลื่อนไปจากการกระทำของใจ ไม่ใช่การกระทำของกายนะ การกระทำของใจ งานของใจไง

นี่ใจมันคงมันคงตรงนั้น ชีวิตก็จะมันคงขึ้นมา พอใจมันคงขึ้นมาไม่สัสัปปตปรามาส ไม่ล้งเลงสย รู้จริงเห็นจริงตามความเป็นจริง นี่มันรู้จริงเห็นจริงตามความเป็นเราเชื่อใจ ศรัทธาคือความเชื่อ รู้ตามไม่ใช่รู้จริง เห็นใหม่ รู้ตามกับรู้แจ้ง รู้แจ้งคือเราเข้าไปค้นคว้าหาเอง

เกิดขึ้นมาจากนี้แหละ เราเกิดมาเราเห็นพระไง ภิกษุเป็นผู้ขอ แล้วก็ภิกษุเป็นผู้ให้ ให้ทุกๆ อย่างแก่หัวใจของเรานะ ถ้าไม่มีคนขึ้นมา เราก็ต้องตบอดคกล้าไป ว่าสิ่งนั้นดีสิ่งนี้ดี เข้าใจว่าสิ่งนั้นดี แน่ใจว่าสิ่งนี้ดี เราเชื่อมั่นว่าเราดี เพราะเราเป็นคนฉลาดไง ว่าเราเป็นคนมีปัญหาฐานะ

ปัญญาภิเลสพาใช้! ไม่ใช่ปัญญาธรรมพาใช้! ธรรมจะพาใช้ไม่ได้เลยเพราะธรรมไม่มีในหัวใจ เราเชื่อมั่น เห็นใหม่ ขณะฟังเทศน์นี้ซึ่งใจมาก ฟังเทศน์ครูบาอาจารย์จะเคลิ้มตามธรรมนั้นไปเลย พอคล้อยหลังไปความคิดมันต่อต้านขึ้นมา ความคิดมันจะไปแยกแยะธรรมออกมาเป็นอย่างไรๆ แล้วมันจะคิดว่ามันจะเป็นอย่างนั้นจริงไปได้หรือ? เป็นจริงได้หรือ?

ความเห็นของเราไง คนเหมือนคน กิริยาข้างนอก พระก็มาจากคน นี่กิริยาของพระก็เหมือนกิริยาของเรา พอกิริยาของเรา มันจะเป็นไปได้อย่างไร?

มันจะเป็นไปได้หรือไม่ได้มันอยู่ที่ความเชื่อของใจดวงนั้น ใจนี้มีความเชื่อขนาดไหน นี่ศรัทธาความเชื่อก่อน พอเชื่อแล้วมุ่งมันทำ พอทำมันจะเอ๊ะ...ไปเรื่อยนะ มันจะสัสัปปตไปเรื่อย ความสัสัปปตเข้าไปเรื่อย สัสัปปตก็เป็นความจริงใจ จากความเชื่อก็เป็นความจริง พอสัสัปปตไปๆ สัสัปปตจนต้อนทุกข์เข้าไปจนมุม อ้อ...นี่หรือทุกข์? จับทุกข์ได้ ความทุกข์เกิดขึ้นเมื่อไหร่มันจะสวหาเหตุ สวหาเหตุนี้ก็สมุทัย นี่ดับ ดับด้วยมัคคอริยสัจจ

จากว่าเป็นผู้ขอๆ คำว่า “เป็นผู้ให้กับเป็นผู้ขอ” เกิดในพร้อมในขณะเดียวกัน แต่เราจะแยกออกไม่ออกเท่านั้นเอง เอวัง